

Bilimsel Etik-İntihal

Hasan Bayram

Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi
Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı

E-posta: bayram@gantep.edu.tr

*Eleştirmen Gözüyle Makale Değerlendirme Kursu,
31 Ocak 2015, İstanbul*

İçerik

- Bilimsel etik; tanım, ilkeler
- Etiğe uymayan davranışlar
- İntihal nedir, nasıl, neden yapılır, yaptırımlar?
- Dünyada, Türkiye'de durum
- Nasıl önlenebilir?
- Sonuç, yorum.

Article types

Clinical Trial

Review

Customize ...

Text availability

Abstract

Free full text

Full text

PubMed Commons

Reader comments

Publication dates

5 years

10 years

Custom range...

Species

Humans

Other Animals

Journal categories

Core clinical journals

Dental journals

MEDLINE

Nursing journals

Clear all

Display Settings: Summary, 20 per page, Sorted by Recently AddedSend to:

Results: 1 to 20 of 43217

<< First < Prev Page 1 of 2161 Next > Last >>

- [Understanding the motivation and performance of community health volunteers involved in the delivery of health programmes in Kampala, Uganda: a realist evaluation protocol.](#)
1. Vareilles G, Pommier J, Kane S, Pictet G, Marchal B.
BMJ Open. 2015 Jan 28;5(1):e006752. doi: 10.1136/bmjopen-2014-006752.
PMID: 25631314 [PubMed - in process]
- [Protocol for a human in vivo model of acute cigarette smoke inhalation challenge in smokers with COPD: monitoring the nasal and systemic immune response using a network biology approach.](#)
2. Ross CL, Galloway-Phillipps N, Armstrong PC, Mitchell JA, Warner TD, Brearley C, Ito M, Tunstall T, Elkin S, Kon OM, Hansel TT, Paul-Clark MJ.
BMJ Open. 2015 Jan 28;5(1):e005750. doi: 10.1136/bmjopen-2014-005750.
PMID: 25631307 [PubMed - in process]
- [\[Therapist self-disclosure in cognitive-behavioral therapy\].](#)
3. Panagiotidou K, Zervas I.
Psychiatriki. 2014 Oct-Dec;24(4):270-84. Greek, Modern.
PMID: 25630546 [PubMed - in process]
- [The way forward for clinical research in Cameroon: First scientific and research day in Douala, 2014.](#)
4. Dzudie A, Aminde L, Ngowe Ngowe M, Takah N, Luma HN, Doualla MS, Mapoure Y, Mbatchou H,

İstanbul Üniversitesi Yayın No: 5048

I S B N : 978-975-404-906-0

BİLİM ETİĞİ

Editörler

Prof. Dr. Nurhan ATASOY

Prof. Dr. Melih BOYDAK

Prof. Dr. Hakan Ali ÇIRPAN

Prof. Dr. Abuzer KENDİGELEN

Prof. Dr. İbrahim Engin MERİÇ

Prof. Dr. Ayşegül Topal SARIKAYA

Prof. Dr. Ayhan ULUBELEN

Prof. Dr. Hasan YAZICI

Prof. Dr. Nuran YILDIRIM

İstanbul - 2011

Etik

- Yunanca ethos yâni "töre" sözcüğünden türemiştir *(Wikipedia)*
- Töre bilimi, çeşitli meslek kolları arasında tarafların uyması veya kaçınması gereken davranışlar bütünü *(TDK Sözlüğü)*
- Moral değerler, “doğru ve yanlış davranışlara ilişkin kavramlar geliştiren, savunan, kullanımını öneren felsefe dalı”
(Anadolu Ün, Bilim Etiği Kılavuzu)

Bilim Etiği

- Bilim ile etik bağdaşır mı?
- Esirler (I. DÜnya S), zenciler (ABD), yahudiler (kamplar) üzerindeki deneyler, atom bombası yapımı
- “yakından bakıldığında bilim ile etik vazgeçilemez parçalar”

(Hasan Yazıcı, Bilim Etiği, İÜ, 2011)

Bilimsel Araştırmada Temel İlkeler

- Verilerin bilimsel yöntemle elde edilmesi,
- Biyomedikal ve klinik araştırmalarda etik kurul izni, katılımcıların izni
- Hayvan sağlığı ve ekolojik dengeye zararsız, ulusal ve uluslar arası sözleşmelere uygun
- Muhtemel zararlar konusunda katılımcılar uyarılmalı
- Kaynakların amacına uygun kullanılması

Yayın Etiği Temel İlkeleri

- Araştırmanın tasarlanması, planlanması, yürütülmesi ve yayına hazırlanması-yazarlık
- Bilimsel atıf kurallarına uygun kaynak gösterme
- Sunulmamıř tezler için sahibinden izin
- Evrensel bilim kuramları, bilim alanının temel bilgileri, dışında kalanlarda izin ve kaynak gösterimi ile yayınlanabilir.

Etİğe Aykırı Davranışlar

- Uydurma; hayali veriler
- Çarpıtma; araştırma araç-gereç, sonuçlarda değişiklik
- Aşırma, Tekrar yayım, Dilimleme
- Destek kaynağını açıklamamak
- Hak etmeyenlerin yazar olması
- Kendi çalışmasından usulsüz kaynak gösterimi

TÜBİTAK Araştırma ve Yayın Etiği Yönetmeliği

Etığe Aykırı Davranışlar

- Hakem, danıřman, editör, panelist, moderatör, izleyici, raportör vb görevleri kötüye kullanmak,
- Asılsız veya dayanaksız olarak etik ihlal iddiasında bulunmak,
- Etik ilkeleri ile bağdaşmayan diğer davranışlarda bulunmak.

Kim Yazar Olabilir?

- 1-Çalışmanın dizaynına ve yapılmasına anlamlı katkı (data toplanması, analizi veya yorumlanması)
- 2- Çalışmanın düzenlenmesi, revize edilmesine önemli entelektüel katkı
- 3- Basılacak son versiyonunu onaylama
- 4- Çalışmanın her şeyinde sorumluluğu paylaşma

Intihal-Aşırma-Plagirism

“İntihal – Aşırma- Plagiarism”

- “Başkalarının yazılarından bölümler, dizeler alıp kendisininmiş gibi gösterme veya başkalarının konularını benimseyip değişik bir biçimde anlatma” (*TDK*)
- “başka birisine ait olan fikir, bulgu ve yapıtlar ile teknik ve sanatsal ürünleri kaynak göstermeden veya kısmen değiştirip farklı kelime ve tümcelerle açıklayarak kendi fikir, yapıt veya ürünü gibi gösterme” (*H Yazıcı*)

Aşıırma-Intihal-Plagiarism Tarihi

- “17. yüzyıla kadar pek ayıp sayılmamış. Aksine Yunan ve Latin edebiyatı doğrudan taklit üzerine kurulmuş”.
- Suç olmasının nedeni ekonomik gerekçe
(*H Yazıcı*)

Article types

Clinical Trial

Review

Customize ...

Text availability

Abstract

Free full text

Full text

PubMed Commons

Reader comments

Publication dates

5 years

10 years

Custom range...

Species

Humans

Other Animals

[Clear all](#)[Show additional filters](#)[Display Settings:](#) Summary, 20 per page, Sorted by Recently Added[Send to:](#) **Results: 1 to 20 of 1267**

<< First < Prev Page 1 of 64 Next > Last >>

- [Ethics and the psychiatry journal editor: responsibilities and dilemmas.](#)
 1. Greenberg D, D Strous R.
Isr J Psychiatry Relat Sci. 2014;51(3):204-10.
PMID: 25618285 [PubMed - in process] **Free Article**
[Related citations](#)
 2. [Open access behaviours and perceptions of health sciences faculty and roles of information professionals.](#)
Lwoga ET, Questier F.
Health Info Libr J. 2015 Jan 21. doi: 10.1111/hir.12094. [Epub ahead of print]
PMID: 25603838 [PubMed - as supplied by publisher]
[Related citations](#)
 3. [An intervention aimed at reducing plagiarism in undergraduate nursing students.](#)
Smedley A, Crawford T, Cloete L.
Nurse Educ Pract. 2014 Dec 31. pii: S1471-5953(14)00186-3. doi: 10.1016/j.nepr.2014.12.003. [Epub ahead of print]
PMID: 25578380 [PubMed - as supplied by publisher]
[Related citations](#)
 - [Critical issues in the teaching of responsible writing](#)

Article types

Review

Customize ...

Text availability

Abstract

Free full text

Full text

Publication dates

5 years

10 years

Custom range...

Species

Humans

Other Animals

[Clear all](#)

[Show additional filters](#)

[Display Settings:](#) Summary, 20 per page, Sorted by Recently Added

[Send to:](#)

Results: 1 to 20 of 202

<< First < Prev Page of 11 [Next >](#) [Last >>](#)

[Ethics and the psychiatry journal editor: responsibilities and dilemmas.](#)

1. Greenberg D, D Strous R.
Isr J Psychiatry Relat Sci. 2014;51(3):204-10.
PMID: 25618285 [PubMed - in process] **Free Article**
[Related citations](#)

[How Do You Know It Is True? Integrity in Research and Publications: AOA Critical Issues.](#)

2. Buckwalter JA, Tolo VT, O'Keefe RJ.
J Bone Joint Surg Am. 2015 Jan 7;97(1):e2. Review.
PMID: 25568400 [PubMed - as supplied by publisher]
[Related citations](#)

[What pharmacy practitioners need to know about ethics in scientific publishing.](#)

3. Zunic L, Masic I.
J Res Pharm Pract. 2014 Oct;3(4):112-6. doi: 10.4103/2279-042X.145356. Review.
PMID: 25535618 [PubMed] **Free PMC Article**
[Related citations](#)

[Medical research misconduct need regulatory reforms.](#)

4. Bedi N.
Indian J Community Med. 2014 Oct;39(4):194-6. doi: 10.4103/0970-0218.143017.
PMID: 25264140 [PubMed] **Free PMC Article**

PubMed

 RSS [Save search](#) [Advanced](#)

Article types

Customize ...

Text availability

Abstract

Free full text

Full text

Publication dates

5 years

10 years

Custom range...

Species

Humans

[Clear all](#)

[Show additional filters](#)

[Display Settings:](#) Summary, 20 per page, Sorted by Recently Added

[Send to:](#)

Results: 9

- [\[Unconscious plagiarism and author's request for withdrawal of his paper under consideration\].](#)
1. Kiraç FS.
Anadolu Kardiyol Derg. 2012 May;12(3):269-71. doi: 10.5152/akd.2012.072. Epub 2012 Mar 13. Turkish. No abstract available.
PMID: 22411137 [PubMed - indexed for MEDLINE] **Free Article**
[Related citations](#)
- [Prevalence of plagiarism in recent submissions to the Croatian Medical Journal.](#)
2. Baždarić K, Bilić-Zulle L, Brumini G, Petrovečki M.
Sci Eng Ethics. 2012 Jun;18(2):223-39. doi: 10.1007/s11948-011-9347-2. Epub 2011 Dec 30.
PMID: 22207497 [PubMed - indexed for MEDLINE]
[Related citations](#)
- [\[Two situations, which are difficult to differentiate from each other: plagiarism and duplication\].](#)
3. Kiraç FS.
Anadolu Kardiyol Derg. 2011 Aug;11(5):459-60. doi: 10.5152/akd.2011.115. Epub 2011 Jul 6. Turkish. No abstract available.
PMID: 21733788 [PubMed - indexed for MEDLINE] **Free Article**
[Related citations](#)
- [Publication ethics from the perspective of PhD students of health sciences: a limited experience](#)

Volume 449 Number 7158 pp1-114

In this issue (6 September 2007)

▾ [Editorials](#)

▾ [News and Views](#)

NATURE|Vol 449|6 September 2007

More than a dozen theoretical physicists at four universities in Turkey seem to be involved in a massive plagiarism scandal.

Turkish physicists face accusations of plagiarism

Brumfiel G, Nature, 2007

Dört Üniversite

- Orta Doğu Teknik Üniversitesi,
- Çanakkale, Onsekiz Mart Üniversitesi,
- Mersin Üniversitesi,
- Dicle Üniversitesi

Brumfiel G, Nature, 2007

Plagiarism? No, we're just borrowing better English

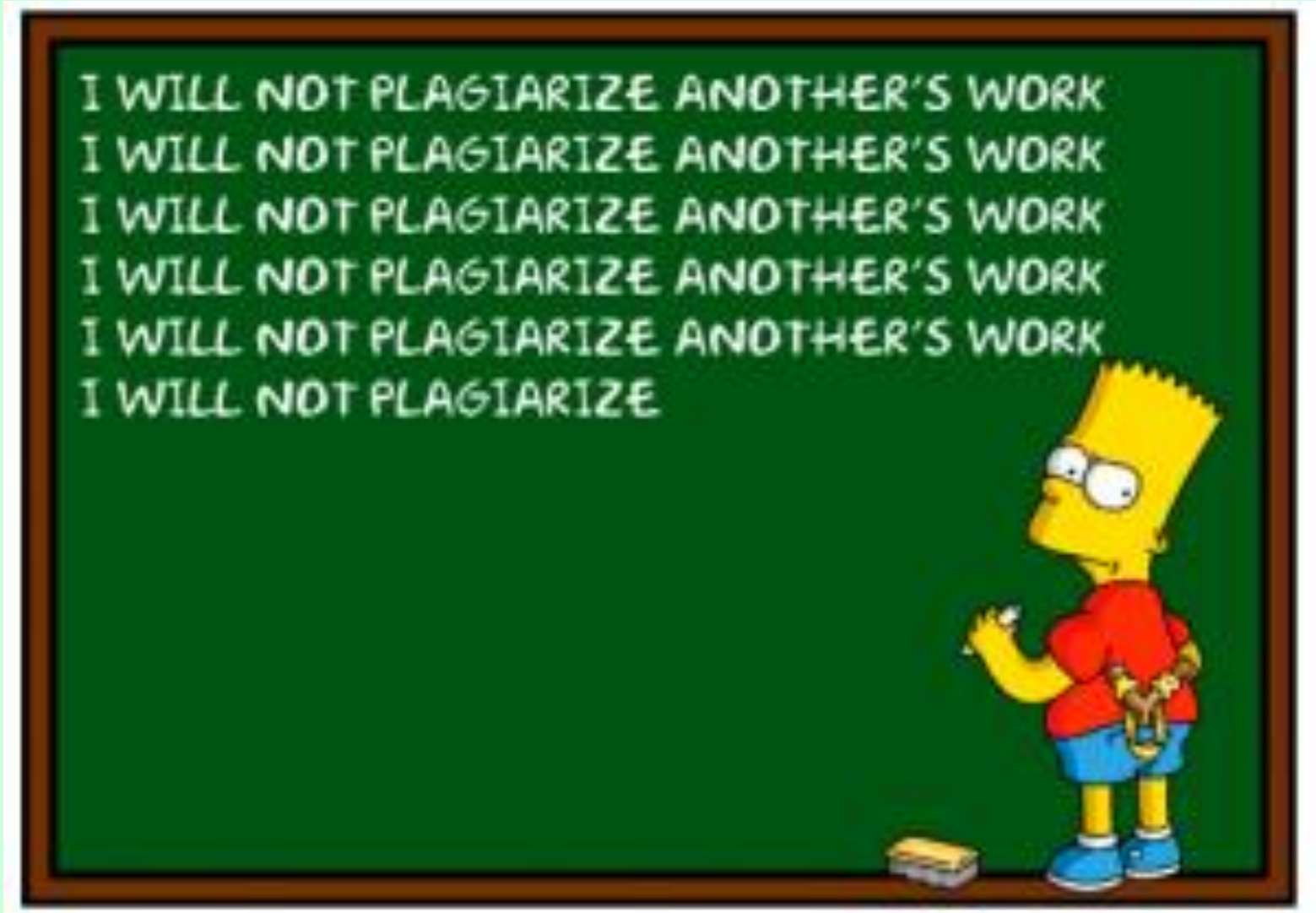
SIR — The accusations made by arXiv that

- Girişte güzel yazmak için alıntı
- Sonuçlar orijinal

Yılmaz İ, P Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi.

Aşıırma Nedenleri

- Batıda ahlak dışı sayılması yıllar almış
- Türkiye'de yaygınlığın nedeni ta Osmanlıdan beri Batıyı taklit olarak da görölmekte (*Yazıcı H*)
- Yabancı dil yetersizliği, güzel-kurallara uygun yazma çabası nedeniyle yazıların aynen alınması
- Tecrübesizlik,
- Yayın baskısı

<http://watchdog.org/173229/school-board-mary-burke-plagiarism/>

Aşırmayı Önleme

- Benzerlik yüzdelere bakılması (Similarity Index)
- Committee on Publication Ethics (COPE); klasik yöntem kullanıldıysa metod bu kapsam dışında olmalı
(Kıraç F,S Anadolu Kardiyol Derg 2011; 11: 459-60.)
- Editör, yazarlara görev
- Eğitim (Üniversite öncesinden başlayarak)

10 Ücretsiz Plagirism Arama Programı

- Antilagiarism
- DupliChecker
- Paper Rater
- Plagiarisma.net
- Plagiarism Checke
- Plagium

- PlagTracker
- Viper
- SeeSources
- Plagiarism Detector
- iThenticate:
Plagiarism Detection
Software; Ücretl

Google; anti-plagiarism

Yaptırımlar

- Suçun kastına, niteliğine göre 3 aydan, 5 yıla kadar desteklememek, kurumuna bildirmek (TÜBİTAK)
- YÖK ve kurumların disiplin yönetmeliklerine göre cezalar (bir yarıyıl uzaklaştırma, doçentlikte sorun, disiplin soruşturması)

*YÖK Bilimsel Araştırma, Yayın Etiği, Yönergesi,
Disiplin Yönetmeliği*

Sonuç

- Bilim insanı çalışmasının her aşamasında etik kurallara uymalı; vicdani ve yasal zorunluluk
- Aşırma, çok önemli bir sorun, çabayla bilinçsiz olanlar önlenabilir
- Bilinçli olanlara karşı; yazar, editör ve yayıncı üzerine düşeni yapmalı.

TEŞEKKÜRLER !

